DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)
den 29 maj 1997 *

I de förenade målen C-313/96, C-356/96 och C-358/96,

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av juridiske rådgivaren Hendrik van Lier och Jean-Francis Pasquier, nationell tjänsteman med förordnande vid rättstjänsten (C-313/96), samt juridiske rådgivaren Götz zur Hausen (C-356/96 och C-358/96), i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg hos Carlos Gómez de la Cruz, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg,

sökande,

mot

Konungariket Belgien, företrätt av rådgivaren Jan Devadder, rättsavdelningen, ministeriet för utrikesärenden, utrikeshandel och utvecklingsbistånd, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg vid Belgiens ambassad, 4, rue Girondins,

svarande,

angående en talan om fastställelse av att Konungariket Belgien, genom att inte inom den föreskrivna fristen anta lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa

— kommissionens direktiv 91/410/EEG av den 22 juli 1991 om anpassning till tekniska framsteg för fjortonde gången av rådets direktiv 67/548/EEG om tillnärmning av lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen (EGT nr L 228, s. 67),

* Rättegångsspråk: franska.

— kommissionens direktiv 93/21/EEG av den 27 april 1993 om anpassning till den tekniska utvecklingen för artonde gången av rådets direktiv 67/548/EEG (EGT nr L 110, s. 20), med undantag av de bestämmelser i detta direktiv som gäller för mobila gastuber som innehåller butan, propan eller LPG (liquid petroleum gas), samt

— kommissionens direktiv 93/90/EEG av den 29 oktober 1993 om den förteckning över ämnen som avses i artikel 13.1 femte strecksatsen i rådets direktiv 67/548/EEG (EGT nr L 277, s. 33),

och/eller genom att inte underrätta kommissionen om dessa åtgärder, har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt dessa direktiv,

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.C. Moitinho de Almeida samt domarna C. Gulmann (referent), D.A.O. Edward, J.-P. Puissochet och P. Jann,

generaladvokat: F.G. Jacobs,
justitiesekreterare: R. Grass,

med hänsyn till referentens rapport,

och efter att den 13 mars 1997 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Europeiska gemenskapernas kommission har, genom ansökningar som inkom till domstolens kansli den 25 september 1996 i mål C-313/96 och den 30 oktober samma år i målen C-356/96 och C-358/96, med stöd av artikel 169 i EG-fördraget

väckt talan om fastställelse av att Konungariket Belgien, genom att inte inom den föreskrivna fristen anta lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa

— kommissionens direktiv 91/410/EEG av den 22 juli 1991 om anpassning till tekniska framsteg för fjortonde gången av rådets direktiv 67/548/EEG om tillnärmning av lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen (EGT nr L 228, s. 67),

— kommissionens direktiv 93/21/EEG av den 27 april 1993 om anpassning till den tekniska utvecklingen för artonde gången av rådets direktiv 67/548/EEG (EGT nr L 110, s. 20), med undantag av de bestämmelser i detta direktiv som gäller för mobila gastuber som innehåller butan, propan eller LPG (liquid petroleum gas), samt

— kommissionens direktiv 93/90/EEG av den 29 oktober 1993 om den förteckning över ämnen som avses i artikel 13.1 femte strecksatsen i rådets direktiv 67/548/EEG (EGT nr L 277, s. 33),

och/eller genom att inte underrätta kommissionen om dessa åtgärder, har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt dessa direktiv.

2 Domstolens ordförande beslutade den 18 februari 1997 att förena de tre målen vad gäller det muntliga förfarandet och den slutliga domen.

3 Enligt artikel 2 i direktiven 91/410 och 93/90 skulle medlemsstaterna före den 1 augusti 1992 respektive senast den 31 oktober 1993 ha antagit och offentliggjort de bestämmelser som är nödvändiga för att följa detta direktiv och genast ha

underrättat kommissionen om detta. Enligt artikel 2 i direktiv 93/21 skulle medlemsstaterna ha satt i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 1 juli 1994, med undantag av dem som gäller för mobila gastuber som innehåller butan, propan eller LPG (liquid petroleum gas) och omedelbart ha underrättat kommissionen om detta.

4 Efter att ha konstaterat att dessa frister hade löpt ut utan att Konungariket Belgien hade underrättat kommissionen om att åtgärder hade vidtagits för att införliva de tre ifrågavarande direktiven inledde kommissionen förfaranden för fastställelse av fördragsbrott i enlighet med artikel 169 i EEG-fördraget, numera EG-fördraget. Genom formella underrättelser av den 14 oktober 1992 i mål C-356/96, av den 10 februari 1994 i mål C-358/96 och av den 20 januari 1995 i mål C-313/96 uppmanade kommissionen den belgiska regeringen att inom en frist av två månader yttra sig över avsaknaden av bestämmelser som är nödvändiga för att införliva dessa direktiv med nationell rätt.

5 I mål C-313/96 informerade de belgiska myndigheterna kommissionen genom skrivelse av den 22 mars 1995 om att åtgärder som är nödvändiga för att följa direktiv 93/21 var under utarbetande. De formella underrättelserna i målen C-356/96 och C-358/96 besvarades inte. Den 20 oktober 1995 svarade de belgiska myndigheterna på ett motiverat yttrande från kommissionen angående underlåtenhet att införliva ett annat direktiv och informerade om planerna på en kunglig förordning som syftade till att säkerställa genomförandet av ett flertal direktiv avseende klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen, bland andra direktiven 92/410 och 93/21.

6 Då kommissionen därefter inte erhöll någon underrättelse om att åtgärder hade vidtagits för att införliva direktiven, sände kommissionen den 10 juli 1995 i mål C-358/96, den 6 februari 1996 i mål C-356/96 och den 4 mars 1996 i mål C-313/96 motiverade yttranden till den belgiska regeringen och uppmanade denna att vidta de föreskrivna åtgärderna inom en frist av två månader från det att yttrandena delgavs.

7 De motiverade yttrandena i målen C-313/96 och C-356/96 besvarades inte. Vad beträffar mål C-358/96 meddelade den belgiska regeringen i en skrivelse av den 5 september 1995 att en kunglig förordning, genom vilket bland annat direktiv 93/90 skulle genomföras, var under utarbetande och att de behöriga myndigheterna redan tillämpade de ifrågavarande bestämmelserna.

8 Då kommissionen inte erhöll någon underrättelse om att den belgiska regeringen vidtagit några slutgiltiga åtgärder för införlivande, väckte kommissionen förevarande talan.

9 I sitt svaromål har den belgiska regeringen inte bestritt att de ifrågavarande direktiven inte har införlivats inom de föreskrivna fristerna. Den har inskränkt sig till att påpeka att åtgärder för att införliva direktiven kommer att vidtas inom kort.

10 Eftersom direktiven inte har införlivats inom de föreskrivna fristerna, skall kommissionens talan anses som välgrundad.

11 Det kan därför fastställas att Konungariket Belgien, genom att inte inom den föreskrivna fristen anta lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktiv 91/410/EEG, 93/21/EEG, med undantag av bestämmelserna som gäller för mobila gastuber som innehåller butan, propan eller LPG (liquid petroleum gas), samt direktiv 93/90/EEG, har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 2 i dessa direktiv.

Rättegångskostnader

12 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Konungariket Belgien har tappat målet, skall det ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

följande dom:

1) Konungariket Belgien har, genom att inte inom den föreskrivna fristen anta lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa

— kommissionens direktiv 91/410/EEG av den 22 juli 1991 om anpassning till tekniska framsteg för fjortonde gången av rådets direktiv 67/548/EEG om tillnärmning av lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen,

— kommissionens direktiv 93/21/EEG av den 27 april 1993 om anpassning till den tekniska utvecklingen för artonde gången av rådets direktiv 67/548, med undantag av de bestämmelser i detta direktiv som gäller för mobila gastuber som innehåller butan, propan eller LPG (liquid petroleum gas), samt

— **kommissionens direktiv 93/90/EEG av den 29 oktober 1993 om den förteckning över ämnen som avses i artikel 13.1 femte strecksatsen i rådets direktiv 67/548,**

underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 2 i dessa direktiv.

2) Konungariket Belgien skall ersätta rättegångskostnaderna.

Moitinho de Almeida Gulmann Edward

Puissochet Jann

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 29 maj 1997.

R. Grass

Justitiesekreterare

J.C. Moitinho de Almeida

Ordförande på femte avdelningen